

LA LLENGUA A L'ESCOLA CATALANA UN MODEL D'ÈXIT

L'escola catalana fomenta el respecte per la diversitat lingüística, facilita el coneixement de diferents llengües per comunicar-se i aprendre i consolida la llengua catalana com a llengua comuna i de convivència. Ensenyar el català i en català no sempre ha estat sen-

zill i, moltes vegades, ni tan sols permès però, després d'un llarg i complex camí, podem afirmar, sens dubte, que avui el nostre és un model d'èxit gràcies a tots els que hi treballen i a la feina de tots aquells qui ens han precedit.

PRESENTACIÓ

La història de la nostra escola és un bon reflex de la història del nostre país. I la llengua amb què es construeix i transmet el coneixement ens permet expressar la nostra particular visió del món. De la llengua pròpia, part essencial de la nostra personalitat i identitat col·lectiva, n'hem fet l'eina de cohesió i de convivència, i la ferma voluntat de preservar-la ha ajudat a superar els enormes canvis sociolingüístics i socioculturals que han suposat les successives onades migratòries que han anat canviant la fesomia del país. L'escola té, doncs, el deure de conservar-la i de donar-la en herència a les generacions futures com a part del patrimoni comú. I té el deure de consolidar-la i d'enriquir-la, i de fer-ne l'instrument d'aprenentatge de tots els alumnes.

El llibre que teniu a les mans vol mostrar els fets i les circumstàncies que han configurat el nostre model educatiu. Des del naixement de l'escola com a institució social, als segles XVIII i XIX, fins a la definició del model actual, el qual potencia el plurilingüisme, considerat una riquesa per a la societat, que en surt beneficiada en termes de convivència i competitivitat. En el model lingüístic de la nostra escola, que ha assolit èxits destacables i s'ha fet mereixedor de reconeixement internacional, el català (i l'occità d'Aran al seu territori) és la llengua vehicular d'un sistema que assegura el coneixement tant del castellà, al mateix nivell que el català, com d'una llengua estrangera. Una llengua estrangera com a mínim, perquè el nostre sistema també afavoreix el coneixement d'una segona llengua estrangera, i la consolidació de les llengües familiars dels alumnes d'origen estranger. I ho fa amb el convenciment que el coneixement de diverses llengües és imprescindible per accedir als cercles culturals, econòmics i acadèmics, cada cop més internacionalitzats, i per construir un futur professional de qualitat.

Aquest llibre descriu el model lingüístic de l'escola a Catalunya com un model d'èxit. I vol ser, sobretot, un homenatge i un reconeixement a la feina de tots aquells que han treballat i treballen per l'escola catalana. Sense ells, no hauria estat possible. Valguin aquestes paraules per agrair-los la dedicació, els encerts i la immensa tasca de servei al país.

Irene Rigau i Oliver

Consellera d'Ensenyament

1714 / 1898

EL NAIXEMENT DE LA INSTITUCIÓ ESCOLAR I L'ENSENYAMENT DEL CATALÀ

Durant els segles XVIII i XIX Europa es transforma profundament. Els grans estats es defineixen i comencen a aplicar polítiques per organitzar el territori i la societat.

En aquest context, neix l'escola com a institució social. Els diferents estats en regulen el funcionament i els continguts, i també fixen la llengua que ha de ser emprada dins del sistema educatiu. A Catalunya, el desplegament de les polítiques educatives dissenyades des de l'Estat espanyol va suposar la pràctica desaparició del català a l'escola.

GUERRA I REPRESSIÓ

El triomf de Felip V a la Guerra de Successió Espanyola comporta l'aplicació de la seva visió centralista de l'Estat. A través del Decret de Nova Planta se suprimeixen les institucions polítiques catalanes i la llengua catalana és relegada en favor del castellà, que passa a ser la llengua oficial i única de la nova administració.

Consultats sobre la redacció dels Decrets de Nova Planta als nostres territoris, alguns membres del Consell de Castella demanen "que en todas las Escuelas de primeras letras, y de Grammatica, no se permitan libros impresos en lengua Cathalana. Escribir ni hablar en ella dentro de las Escuelas; y excepcionalmente aprendan la Doctrina Christiana en nuestra lengua; que por estos y otros medios suaves se irá haciendo común en el Principado".

LA REAL CÉDULA DE ARANJUEZ

Amb la publicació de la Real Cédula de Aranjuez, la llengua castellana es converteix en l'única permesa a l'escola. Espanya, com també fan França i la resta d'estats europeus, desplega polítiques homogeneïtzadores en favor de la llengua nacional.

Article VII: "Mando que la enseñanza de primeras letras, latinidad y retórica se haga en lengua castellana generalmente, ondequiera que no se practique, cuidando de su cumplimiento las audiencias y justicias respectivas."

1898 / 1939

LLENGUA I AUTOGOVERN

Al segle XIX va prendre forma a Catalunya un moviment de ressorgiment nacional, conegut com la Renaixença. Es va reivindicar la llengua catalana com a expressió de la identitat pròpia i van néixer les primeres entitats per a la protecció i l'ensenyament del català, com l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

A mesura que Catalunya recuperava quotes d'autogovern, la llengua i l'escola esdevenien una prioritat. Així va ser amb el govern de la Mancomunitat i amb la restitució de la Generalitat, durant la Segona República espanyola.

FLOS I CALCAT I L'ENSENYANÇA CATALANA

El mestre i pedagog Francesc Flos i Calcat va treballar per a un ensenyament arrelat al país. Va escriure manuals de pedagogia, llibres de text, tractats de geografia i reculls de cultura popular i cançons. I va fundar la primera escola catalana, en llengua i continguts, el Col·legi Sant Jordi.

Flos i Calcat també va ser l'impulsor de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, una institució que va promoure l'ensenyament en català, l'edició de textos escolars i l'obertura de centres. Historiadors com Vicens Vives i Ferran Soldevila, els pedagogs Rosa Sensat, Alexandre Galí i Pau Romeva o Pompeu Fabra, van publicar alguns dels seus treballs gràcies a l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA I L'ESCOLA CATALANA

Enric Prat de la Riba va ser el primer president de la Mancomunitat de Catalunya, el primer òrgan d'autogovern des de 1714, que agrupava les quatre diputacions catalanes. La Mancomunitat va fer del català la seva llengua habitual. Amb el cop d'estat del general Primo de Rivera, el 1923, es va tornar a un model educatiu amb el castellà com a única llengua.

La Mancomunitat es va concentrar en la formació de mestres per a una escola nova i catalana. Va crear els Estudis Normals, per assegurar el coneixement de la llengua i la cultura catalanes. Per al reciclatge dels docents va posar en marxa la primera Escola d'Estiu. La Mancomunitat també va propiciar la introducció de noves tècniques pedagògiques, com el mètode Montessori.

1714-1715

1749

1768

1857

1898

1907

1914

1931

BALDIRI REIXAC I L'ENSENYANÇA DE MINYONS

El religiós empordanès Baldiri Reixac redacta un manual adreçat als mestres rurals que porta per títol *Instruccions per a l'ensenyança de minyons*. És un compendi de tècniques i coneixements de pedagogia, gramàtica i ortografia, un resum de filosofia clàssica i unes quantes normes de bon comportament.

Baldiri Reixac era partidari de l'ús de la llengua materna en l'ensenyament inicial, i d'afegir-ne d'altres a mesura que s'avançava en l'escolarització. A més del català, proposava el llatí i el francès, com a llengües de cultura. I el castellà, la llengua del rei i de l'administració, necessària per progressar socialment.

EL PRIMER SISTEMA EDUCATIU MODERN D'ESPANYA

La Ley de instrucción pública és la primera en què l'Estat espanyol regula els plans d'estudis i fixa l'obligatorietat de l'ensenyament primari. És coneguda com a Llei Moyano, pel nom del ministre que la impulsa. De clara inspiració il·lustrada, la Llei Moyano pretén garantir un ensenyament universal, gratuït i centralitzat. Amb aquest marc legal es comença a desenvolupar un sistema educatiu modern a Espanya.

Article 88: "La Gramática y Ortografía de la Academia Española serán texto obligatorio y único para estas materias en la enseñanza pública".

ENRIC PRAT DE LA RIBA: LA INSTITUCIONALITZACIÓ DEL CATALÀ

El 1907 arriba a la presidència de la Diputació Provincial de Barcelona Enric Prat de la Riba. Aquell mateix any va impulsar la creació de l'Institut d'Estudis Catalans i va demanar personalment a Pompeu Fabra que s'encarregués de la normativització ortogràfica del català.

Prat de la Riba, al llarg de tota la seva carrera política i gràcies a unes fortes conviccions nacionals, va esperar la cultura i l'educació. Alhora, va fer del català una llengua amb suport institucional.

L'ENSENYAMENT DEL CATALÀ DURANT LA SEGONA REPÚBLICA

Amb l'arribada de la República, es va reinstaurar la Generalitat de Catalunya com a institució d'autogovern. Es van derogar les disposicions que prohibien el català a l'escola i l'ensenyament va passar a ser una prioritat. Es va organitzar una xarxa d'escoles, en la qual el català va esdevenir, altra vegada, la llengua vehicular.

La Generalitat va crear el Comitè de la Llengua, encarregat de la normalització de l'ensenyament en català, mitjançant la publicació i difusió de textos escolars, i de l'ensenyament de la llengua als mestres. Es va reprendre l'activitat de l'Escola Normal i les escoles d'estiu. Es van fundar el Seminari de Pedagogia i l'Institut-Escola, com a revulsiu de la renovació de l'ensenyament secundari.

1939 / 1975

ELS ANYS DEL FRANQUISME I LA LENTA REPRESA DEL CATALÀ

La dictadura del general Franco representa un dels períodes més durs i llargs de repressió de la llengua catalana. Malgrat les imposicions, les prohibicions i els canvis sociolingüístics, sense precedents, que va viure la Catalunya franquista, lentament comença la represa, de vegades clandestina, de l'ensenyament de la llengua.

Els diferents sectors culturals comencen a organitzar-se i al final del franquisme la renovació pedagògica i la feina d'entitats que promouen l'ensenyament en i del català faran possible el canvi que experimentarà l'escola catalana posteriorment.

UNA LLARGA POSTGUERRA

Després de la Guerra Civil, les noves autoritats franquistes van prohibir el català a l'escola. Tanmateix, en alguns centres es va incorporar l'ensenyament del català de manera clandestina. Paral·lelament i molt a poc a poc, per tot Catalunya es va expandir un moviment de renovació pedagògica, suma de la tradició escolar catalana, el moviment catòlic català i liberal, i el desenvolupament dels partits oposats al règim.

Formaren part d'aquest moviment les escoles Virtèlia, Nausica i Betània (1941), Andersen (1946), la Institució Cultural del CICF, de la Molina (1950), Laietània, Santa Anna i Costa i Llobera (1953), Sant Gregori (1955), Talitha (1956), Thau i Ton i Guida (1963).

LA CAMPANYA CATALÀ A L'ESCOLA

Aprofitant l'Any Fabra, que es va celebrar durant 1968, Òmnium Cultural va organitzar la campanya Català a l'escola. Aquesta acció pretenia sensibilitzar la societat i pressionar les autoritats per incloure l'ensenyament de la llengua catalana als centres docents públics i privats de tot el territori català.

Tot i l'èxit social de la campanya, la Ley general de educación de 1970 no va recollir les reclamacions de Català a l'escola. La nova normativa va obrir, però, un període de tolerància. L'article 1.3 parlava de "la incorporación de las peculiaridades regionales i del cultivo de las lenguas nativas". Així, va acabar amb la prohibició total de l'ensenyament del català a les escoles.

1975 / 1983

ELS ANYS DE LA TRANSICIÓ. LA INTRODUCCIÓ DE L'ENSENYAMENT DEL CATALÀ

El 1975 a Espanya va començar un període de recuperació democràtica i Catalunya va veure restituïdes les seves institucions d'autogovern. El català va ser reconegut oficialment i reintroduït a l'escola: es podia tornar a ensenyar el català i en català.

Tanmateix, després de dècades de prohibicions i persecució, aquesta tasca no era fàcil perquè no hi havia ni prou mestres, ni prou recursos. Malgrat tot, la nova administració va comptar amb l'empenta de la gent i amb la feina començada una dècada abans per associacions i institucions.

PRIMERES ACCIONS DE RECUPERACIÓ

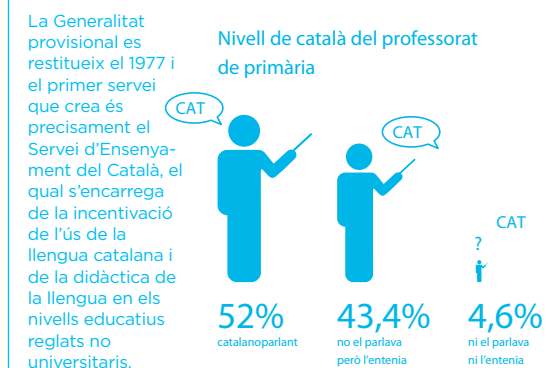
Amb el decret 1433/1975 s'obre un camí per introduir el català a l'escola, encara que sigui de manera voluntària i que tingui com a objectiu essencial "asegurar el fàcil acceso al castellano, lengua nacional y oficial, de los alumnos que hayan recibido otra lengua española como materna".

Per ensenyar el català, calia formar mestres i, en un primer moment, aquesta tasca la van entomar els instituts de Ciències de l'Educació (ICE) de la Universitat Central (UB) i la Universitat Autònoma (UAB). Els primers cursos de reciclatge es van organitzar de manera oficial aquell mateix curs 1975-1976.

MOLTA FEINA PER FER

Un dels grans problemes a què es va haver de fer front per introduir eficaçment l'ensenyament del català a l'escola va ser la formació dels mestres: molts ni tan sols parlaven el català i la gran majoria de mestres catalanoparlants no podien ensenyar la llengua perquè havien rebut l'escolarització en castellà.

1941

1961

1969

1972-1975

1975

1977

1978

ÒMNIMUM CULTURAL I ROSA SENSAT

Durant els anys 60 van sorgir iniciatives per superar la depauperació i l'alienació en què es trobava l'escola catalana. Tot i que amb enfocaments diferents, Òmnium Cultural (1961), amb la Comissió Delegada d'Ensenyament, i l'Escola de Mestres Rosa Sensat (1965) van significar una fita molt important per a la recuperació d'una educació arrelada al país.

Ambdues entitats tenien dos objectius comuns:

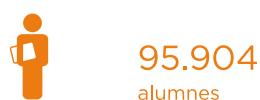
Els alumnes no havien de ser separats a l'educació per raons de llengua.

Tots els infants havien d'assolir el coneixement del català i del castellà en acabar els estudis obligatoris.

PRIMERES XIFRES PER A L'ESPERANÇA

El 1972 més de 10.000 alumnes aprenien la llengua al Principat. Al curs 1975-1976, aquesta xifra havia augmentat fins als gairebé 96.000. La Delegació d'Ensenyament en Català d'Òmnium Cultural va fer classes de català a 360 escoles, de més de 22 poblacions, amb la participació de 456 professors.

Les classes de català de la DEC en xifres

LA LLAVOR DEL FUTUR

El professor de la Universitat de Barcelona Miquel Siguan, a partir de l'experiència del Quebec, va promoure la idea d'educar els alumnes en la llengua minoritzada, com a model més vàlid per garantir-ne la normalització.

Aquest model, aplicat a Catalunya, suposava l'aposta per l'ensenyament en

català, fins i tot en els centres on la majoria de l'alumnat era castellano-parlant.

EL RECONeixEMENT OFICIAL I ELS ESPECIALISTES DE CATALÀ

El Reial Decret 2092/1978, de 23 de juny, va regular definitivament la incorporació de la llengua catalana a l'ensenyament. Alhora, reconeixia formalment els estudis impartits per "altres organismes i institucions". Aquest detall donava validesa legal als títols de Mestre de Català emesos per la Generalitat republicana i les institucions privades que havien treballat durant la dictadura.

Real Decreto 2092/1978, de 23 de junio, por el que se regula "la incorporación de la Lengua catalana al sistema de enseñanza en Cataluña. La consideración de la realidad lingüística española, múltiple y variada, impone la necesidad de elaborar cauces legales que incorporen la enseñanza de las distintas lenguas habladas en España al sistema educativo".

1983 / 1998

LA GENERALITZACIÓ DE L'ENSENYAMENT DEL CATALÀ I EN CATALÀ

Tot l'esforç fet pel conjunt de la comunitat educativa per a la recuperació del català a l'ensenyament durant els primers anys del restabliment de la democràcia troba el reconeixement definitiu a partir de 1983. És aleshores que s'aprova la Llei de normalització lingüística, que estableix el paper preeminent del català a tots els centres educatius del país. El procés de recatalanització de l'escola es fa evident en els següents vint anys, quan es consolida l'ensenyament del català i en català: l'expressió de la voluntat de preservar la llengua pròpia i la garantia d'igualtat d'oportunitats i de cohesió social del país.

LA LLEI DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

El 1983 el Parlament de Catalunya va aprovar gairebé per unanimitat la Llei 7/1983, de 18 d'abril, coneguda com a Llei de normalització lingüística a Catalunya. En aquest nou marc legal s'establien quins eren els principis que havien de guiar l'ús institucional i social del català, també al sistema educatiu.

La Llei de normalització lingüística declarava el català llengua pròpia de l'ensenyament, establia el dret a rebre els primers ensenyaments en la llengua habitual, prohibia la segregació per llengua, garantia el coneixement de les dues llengües oficials a alumnes i professors, i feia del català la llengua vehicular als centres educatius.

PLANS INTENSIVS I PROJECTES DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

La introducció del català va ser concebuda com un objectiu global que es desenvolupava dins i fora dels centres. En llocs on la població escolar no catalanoparlant era superior al 60%, es van posar en marxa els Plans Intensius de Normalització Lingüística (PINL), amb l'objectiu que la llengua i la cultura catalanes fossin les pròpies de l'escola.

El 1986 naixien els projectes de normalització lingüística a l'ensenyament primari (dos anys més tard al secundari). En aquelles escoles on la llengua catalana encara no era utilitzada de forma general, el Consell Escolar de Centre havia d'elaborar un projecte de normalització lingüística que potenciés la presència del català en tots els àmbits de la vida escolar.

1998 / 2009

L'ENSENYAMENT DEL CATALÀ A L'ALUMNAT NOUINGUT

Durant la primera dècada del segle XXI, desenes de milers de persones arriben a Catalunya en un gran procés migratori que modifica per moments les estructures socials, i especialment el sistema educatiu. L'escola catalana, fent un gran esforç humà i material, s'adapta a la nova realitat, en què conviuen alumnes procedents de més 170 estats, als quals cal donar resposta per tal de facilitar-los la integració lingüística, acadèmica i també emocional i social al nou país d'acollida. Com en els anys 80, l'escola torna a ser decisiva en la configuració de la realitat del país.

L'INICI DE LA TENDÈNCIA MIGRATÒRIA

Als anys 90 va començar l'arribada d'alumnat no catalanoparlant procedent d'altres nacionalitats, que s'incorporava al sistema educatiu català, majoritàriament a secundària. El Servei d'Ensenyament del Català va organitzar cursos d'aprenentatge de català per a alumnat nouvingut (1995) i es va endegar el Projecte Anselm Turmeda (1997).

Ja el 1998 es van organitzar els Tallers d'Adaptació Escolar i d'Aprenentatges Instrumentals Bàsics: les unitats escolars on s'incorporaven els alumnes que arriben tardanament a secundària sense conèixer cap de les dues llengües oficials. Així s'aproximaven al sistema educatiu i a la llengua pròpia fins que n'assolien un nivell bàsic.

ACTUALITZACIÓ DE LA IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA I PLURILINGÜISME

Conservar la preeminència del català i, alhora, avançar cap al plurilingüisme són reptes molt importants en una societat cada cop més multicultural. El Pla per a l'actualització del Programa d'Immersion Lingüística es va dissenyar per adaptar la metodologia d'immersió i adaptar la didàctica de la llengua a la nova realitat. En aquest període també es consolida l'ensenyament d'una llengua estrangera, eminentment l'anglès, en tots els nivells de l'aprenentatge. I no només això, també es comença a introduir progressivament una segona llengua estrangera.

El Pla per a l'actualització del Programa d'Immersion Lingüística es va dissenyar per adaptar la metodologia d'immersió i adaptar la didàctica de la llengua a la nova realitat de l'alumnat. Millorar les competències lingüístiques i fomentar l'ús del català n'eren els objectius.

1983

1984

1986

1998

1998

2004

2007

LA IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA

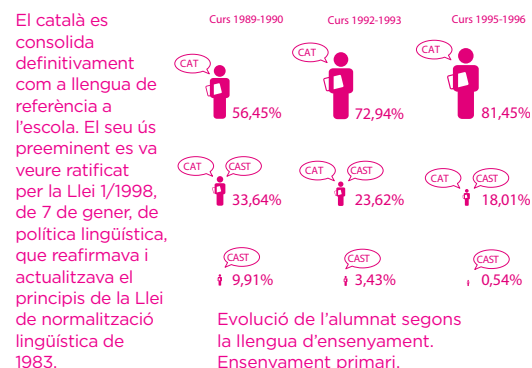
Per assegurar el coneixement general del català i del castellà, i evitar la separació de l'alumnat en grups segons la seva llengua familiar, tal com s'establia a la Llei de normalització lingüística, es va optar per un model d'immersió en català en aquells contextos escolars en què la llengua catalana no era la llengua de la majoria de l'alumnat.

L'escola les Palmeres de Santa Coloma de Gramenet va ser un dels 12 centres de la ciutat on es va aplicar el Programa d'Immersion Lingüística en el curs 1983-1984. La predisposició del professorat, les famílies, l'Ajuntament i el Casal del Mestre de Santa Coloma va permetre instaurar aquest mètode d'aprenentatge en una població d'alumnes majoritàriament castellanoparlants.

ELS ANYS 90: L'ENSENYAMENT EN CATALÀ ES GENERALITZA

En el marc de la reforma educativa (LOGSE) impulsada pel govern espanyol, es van desplegar decrets per a tots els nivells educatius que permetien generalitzar el català com a llengua d'ensenyament i d'aprenentatge a tots els centres de Catalunya.

L'ESCOLA, MOTOR DE COHESIÓ SOCIAL

Davant la magnitud del fenomen migratori, es van posar en marxa diversos plans per tal d'assegurar la integració al sistema educatiu català de l'alumnat de nacionalitat estrangera.

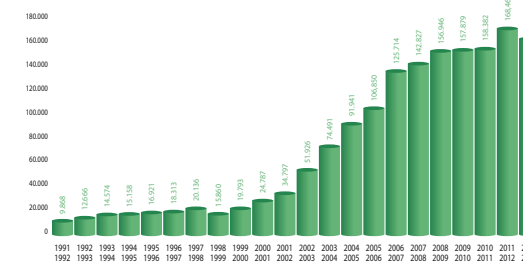
El Pla per a la Llengua i la Cohesió Social (LIC) es concretava en tres línies d'actuació.

- 1) El centre educatiu acollidor, que treballava per a una educació intercultural i per aconseguir l'èxit escolar de tot l'alumnat.
- 2) L'aula d'acollida, per donar una atenció de qualitat a les necessitats primeres de l'alumnat nouvingut.

- 3) Els plans educatius d'entorn, una resposta integrada i comunitària a les necessitats educatives dels infants i joves, per coordinar i dinamitzar l'acció educativa més enllà de l'àmbit escolar.

Calia també afermar el català com a llengua de referència i, paral·lelament, incloure la diversitat cultural com un element de convivència.

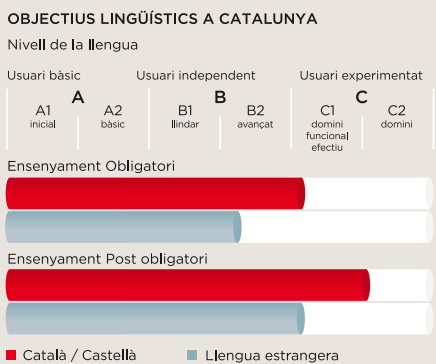
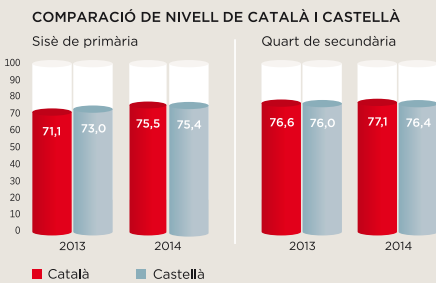

L'alumnat de nacionalitat estrangera al sistema educatiu de

Catalunya creix de forma significativa a partir del 2001.

LA LLENGUA A L'ESCOLA AVUI

En els 30 anys darrers, l'escola catalana ha anat bastint un model lingüístic propi, amb èxits destacables i reconeixement internacional. Un model que situa el català com a llengua de referència, eix vertebrador de l'aprenentatge, i com a eina de cohesió, identitat i convivència en la nostra societat. Alhora, el nostre sistema educatiu facilita el coneixement de diverses llengües, imprescindibles per a l'aprenentatge al llarg de la vida en un món cada vegada més internacionalitzat, més multilingüe i més intercultural.

EL CATALÀ, LLENGUA DE REFERÈNCIA

El model lingüístic de l'escola catalana, ratificat per l'Estatut d'Autonomia del 2006 i la Llei d'educació de Catalunya (2009), estableix el català com la llengua vehicular de l'aprenentatge, instrument de referència i ús preeminent. La immersió lingüística en català s'ha anat estenent i perfeccionant i ha garantit el coneixement general de la llengua catalana, la cohesió social, la igualtat d'oportunitats i, a la vegada, ha evitat segregar l'alumnat en dues comunitats.

DOMINI EQUIPARABLE DEL CATALÀ I EL CASTELLÀ

Les noves generacions de ciutadans de Catalunya, quan acaben l'ensenyament obligatori, tenen un domini del català equiparable al del castellà: estan en condicions d'expressar-se, tant oralment com per escrit, en les dues llengües oficials. I també en aranès a la Vall d'Aran, on l'occità és la llengua vehicular als centres educatius.

MODEL PROPI D'EDUCACIÓ PLURILINGÜE

El model lingüístic que adopta l'escola a Catalunya parteix de la idea que el coneixement de diverses llengües és una riquesa cultural i convivencial que contribueix a la formació d'una ciutadania europea i democràtica. Conèixer llengües permet interactuar en entorns globals i en contextos lingüístics i culturals complexos, facilita l'accés al coneixement i al mercat laboral, i contribueix a l'expansió i la internacionalització de la nostra cultura i economia.

Aquest model es basa en l'enfocament competencial i en el treball integrat de les llengües i els continguts i preveu que cada centre, d'acord amb la seva singularitat, la realitat del seu entorn i el bagatge lingüístic particular de cada alumne, defineixi una opció curricular, metodològica i organitzativa que assegurï uns resultats millors per al seu alumnat.

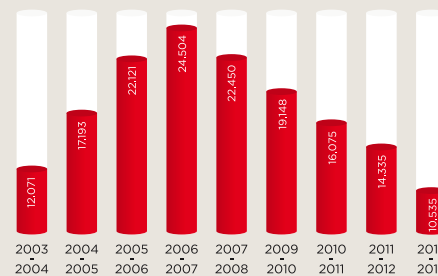
Aquesta opció particular es concreta i es sistematitza en el Projecte Lingüístic.

CONEXEMENT I VALOR DE LES LLENGÜES

El sistema educatiu garanteix que tots els alumnes, en acabar l'ensenyament obligatori i independentment del seu origen lingüístic familiar, tinguin un domini equivalent de les dues llengües oficials, i un domini suficient d'una llengua estrangera. També potencia el coneixement d'una segona llengua estrangera i vetlla perquè l'alumnat adquireixi les estratègies necessàries per aprendre altres llengües en el futur.

L'escola catalana fomenta el respecte per la diversitat lingüística, promou valors i actituds positives cap a totes les llengües i els seus parlants, i estimula el desig d'aprendre noves llengües i conèixer-ne les cultures. I vetlla per la vitalitat i el reconeixement social de les llengües d'origen de l'alumnat estranger ja que enriqueixen la nostra societat i contribueixen a fer-la més competitiva, ampliant la seva capacitat d'interacció i relació amb la resta del món.

ALUMNES ATESOS A LES AULES D'ACOLLIDA

ACOLLIDA I SUPORT LINGÜÍSTIC A L'ALUMNAT NOUvingut

L'aula d'acollida facilita la comunicació immediata a l'alumnat d'origen estranger i fomenta l'educació intercultural. A més, cal assegurar l'accés als continguts a l'aula ordinària i garantir la competència lingüística suficient per conèixer i usar el llenguatge acadèmic.

Per això, el recurs de l'aula d'acollida evoluciona ampliant i reforçant el suport lingüístic a aquest alumnat des de les diferents àrees i matèries per facilitar-los l'èxit educatiu i l'accés als estudis post-obligatoris i, en conseqüència, més oportunitats d'integració sociolaboral.

ENFOCAMENT COMPETENCIAL I INTEGRADOR: COMPENDRE, VALORAR I COMUNICAR

La llengua s'utilitza per accedir a la informació i gestionar-la, per construir i comunicar coneixements, per representar, interpretar i comprendre la realitat, per organitzar el pensament i per autoregular les emocions i la conducta. Millorar la competència lingüística de l'alumnat passa per un canvi en la manera com s'ensenyen les llengües.

El model d'educació plurilingüe proposa un ensenyament global i integrador. Això vol dir que les llengües s'aprenen per ser usades en contextos i situacions diverses, i per poder resoldre, de manera eficaç i efectiva, problemes de la vida real.

A Catalunya, l'any 2015, un 57% dels centres educatius imparteixen continguts en llengües diferents del català, cosa que incrementa el temps d'exposició de l'alumne a les llengües que aprèn, facilita l'ús d'aquestes llengües en contextos reals d'aprenentatge i afavoreix la col·laboració entre els professors de les diferents àrees o matèries.

ELS ATACS A LA LLENGUA, UNA DOBLE PRESSIÓ JURÍDICA I LEGISLATIVA

Malgrat els resultats educatius, el 2010 comença una autèntica batalla jurídica (i mediàtica) per introduir el castellà com a llengua vehicular. El 2013, la Llei per a la millora de la qualitat educativa estableix per a tot l'Estat l'obligatorietat d'oferir ensenyament en castellà. Tot i que s'hi reconeix la possibilitat que es puguin impartir totes "les assignatures no lingüístiques" exclusivament en la llengua cooficial, s'adverteix que en aquest cas "l'Administració educativa ha de garantir una oferta docent sostinguda amb fons públics en què el castellà sigui utilitzat com a llengua vehicular en una proporció raonable".

CAP A UN FUTUR PLURILINGÜE PENSAT EN CATALÀ

El model propi d'educació plurilingüe facilita a l'alumnat el coneixement de diferents llengües per comunicar-se, seguir aprenent al llarg de la vida i accedir al mercat laboral amb garanties d'èxit. Però sobretot consolida la llengua catalana com a llengua comuna, d'identitat i de convivència en la societat, com a dipositària de la nostra particular visió del món i com a instrument per reflectir i expressar la nostra personalitat col·lectiva.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament